

1917:

bewogen maar kalm, het jaar van Kerkmeijer

J. Onstenk

Terwijl de grote volken van Europa al in het vierde jaar bezig zijn hun mannen bij honderduizenden onderling uit te moorden en in Rusland de revolutie uitbreekt, leidt Hoorn zijn eigen leven, stellig wel bewogen, maar ook kalm. De paardentram naar Enkhuizen rijdt dit jaar voor het laatst, er wordt besloten een elektriciteitsbedrijf op te richten, een centrale keuken wordt gevestigd aan de Ramen, zeven oude iepen op de Kaasmarkt worden geveld, hoog laaien de emoties op rond het inkorten van de kermis, en zo voort: 25 raadsvergaderingen, 862 pagina's notulen in druk. Maar hier is beperking geboden. Daarom lijkt het op deze plaats en dit uur passend om te beginnen met enkele zinnen uit het verslag "over den toestand van het West-Friesch Museum te Hoorn, gedurende het jaar 1917, uitgebracht door de Commissie van Toezicht".

Voorzitter daarvan is burgemeester A.A. de Jongh, vice-voorzitter P.J. Messchaert, secretaris A. Brouwer, penningmeester Joh. Rozendaal. Voorts zitten de raadsleden H. Schottee de Vries en B. Schermer, alsmede de heren L. de Goede, mr. C.P. Donker, H.J. Clarion (de gemeente-ontvanger), J.C. Kerkmeijer en gemeente-architect Jb. Faber in de commissie.

"Het jaar dat achter ons ligt", aldus begint Brouwer zijn geschrift, "kenmerkte zich, voor het aan onze zorgen toevertrouwde museum, door geen buitengewone voorvallen of ingrijpende gebeurtenissen".

"Integendeel": "Te midden van de rondom ons heerschende onrust en verwarring, genoot onze verzameling in ruime mate die kalmte, welke eenerzijds zoo gewenscht is voor hare ernstige ontwikkeling en verbetering, anderzijds zoo eigenaardig past bij het bezonken verleden dat zij vertegenwoordigt".

In deze plechtige sfeer wordt het aantal bezoekers "tamelijk belangrijk" genoemd: "het bedroeg 449 tegen de gewone entree van 25 cents, 77 (3 gezelschappen) tegen halve entree, en 570 (op 3 "goedkope" Zondagen) voor 10 cents, terwijl een viertal onderwijzers met hunne leerlingen kosteloos het museum bezochten".

Het gaat ons nu echter vooral om het slot van het in februari 1918 bij het stadsbestuur ingeleverde verslag. Want aan het einde daarvan is het ons, aldus Brouwer "aangenaam te kunnen constateren, dat de door ons in 1916 begonnen poging om in de toekomst te kunnen waken tegen ontsiering van het typisch karakter onzer stad, in 1917 met goeden uitslag is bekroond.

En wel tweezijdig: op initiatief van onze Commissie en het teekengenootschap "Debutade" alhier werd op den 6en Juni opgericht de vereeniging "Oud Hoorn", die sedert stevig gegrondvest met een ledental van 130 personen, zich tot taak stelt het verleden van Hoorn en zijn naaste omgeving voor vergetelheid te bewaren en de overblijfselen uit dat verleden te behoeden en in goeden staat te onderhouden".

Bouwplancommissie

Bovendien echter "wijzigde Hoorn's Gemeentebestuur de bestaande Bouwverordening in dier voege, dat in het vervolg nieuwe bouwwerken niet alleen wat hun inwendige inrichting betreft, maar ook naar hun uitwendig aanzicht aan de goedkeuring van Burgemeester en Wethouders zijn onderworpen. Ter voorlichting van genoemd college, wat het uitwendige aangaat, is een Bouwplan-commissie ingesteld". Ofschoon dat pas is geschied nadat bij raadsbesluit van 16 januari 1918 een reglement voor de commissie is vastgesteld, deelt Brouwer alvast mede, welke leden "op onze aanbeveling" door B. en W. zijn benoemd naast gemeente-architect Faber, die ambts-halve daarin zitting heeft: J.C. Kerkmeijer, P. Nooteboom, J. van Dorp en G.M. de Jong Schiffer. Als buitengewone leden bovendien architect P.N. Leguit uit Alkmaar, benoemd door de Maatschappij tot bevordering van Bouwkunst en architect W. v.d. Pluijm te Amsterdam, aangewezen door den Nederl. Oudheidkundigen Bond. Kerkmeijer is gekozen tot voorzitter, Nooteboom tot secretaris-penningmeester.